

Uudenmaan liitto
Nylands förbund

Uudenmaan tutkimus- ja kehittämistoiminnan tilannekuva

Uudenmaan liitto 11/2023

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan panostukset kriittinen menestystekijä koko Suomelle

Suomen ja Uudenmaan menestyminen rakentuvat korkealle osaamiselle ja koko yhteiskuntaa hyödyttävälle innovaatioille. Onnistuessaan uudet ideat ja innovaatiot lisäävät yritysten kilpailukykyä, parantavat tuottavuutta ja luovat uusia työpaikkoja.

Suomessa t&k-menojen suhde bruttokansantuotteeseen oli vielä kymmenen sitten lähes prosenttiyksikön nykyistä korkeampi. Valtaosassa muita EU-maita t&k-intensiteetti on sen sijaan viime vuosina kasvanut. Suomi uhkaakin pudota kärkijoukon kyydistä.

Suomessa t&k-intensiteettitaso lasku juontaa juurensa Nokian matkapuhelinliiketoiminnan romahdukseen, sillä parhaimmillaan yhtiö kattoi lähes puolet Suomen yritys sektorin t&k-panostuksista. Samaan aikaan Nokian romahduksen kanssa muun yritys sektorin t&k-investointien kasvu on jäänyt vaatimattomaksi, eikä ole riittänyt paikkaamaan Nokian jättämää aukkoa.

Suomen hallitus on asettanut tavoitteekseen nostaa maan t&k-investoinnit neljään prosenttiin BKT:sta vuosikymmenen loppuun mennessä. Suomessa puolet t&k-menoista puolet kohdistuu Uudellemaalle, minkä vuoksi täällä tehtävillä päätöksillä on iso merkitys hallituksen tavoitteen saavuttamisen näkökulmasta.

**Vuonna 2022 Uudenmaan
t&k-menot olivat
3 886 miljoonaa euroa.**

Uusimaa on Suomen tutkimus- ja kehittämistoiminnan keskittymä

Vuonna 2022 Uudenmaan t&k-menot olivat 3 886 miljoonaa euroa. Edellisestä vuodesta menot kasvoivat 161 miljoonaa euroa. Menoista yrityssektorin osuus oli 69,8 %, korkeakoulusektorin 18,6 % ja julkisen sektorin 11,6 %.

Uudenmaan t&k-menojen osuus bkt:sta oli vuonna 2021 3,8 % (viimeisin tieto). Korkeimmillaan tuo suhde oli 4,2 % vuonna 2011. Vaikka osuus on pudonnut, on se edelleen selvästi EU-maiden keskiarvon (2,3 %) yläpuolella. Uudellamaalla tehdyt t&k-panostukset nostavat merkittävästi koko Suomen t&k-intensiteettiä, sillä maakunnassa tehdyt panostukset kattavat 49 % kaikista maan t&k-menoista.

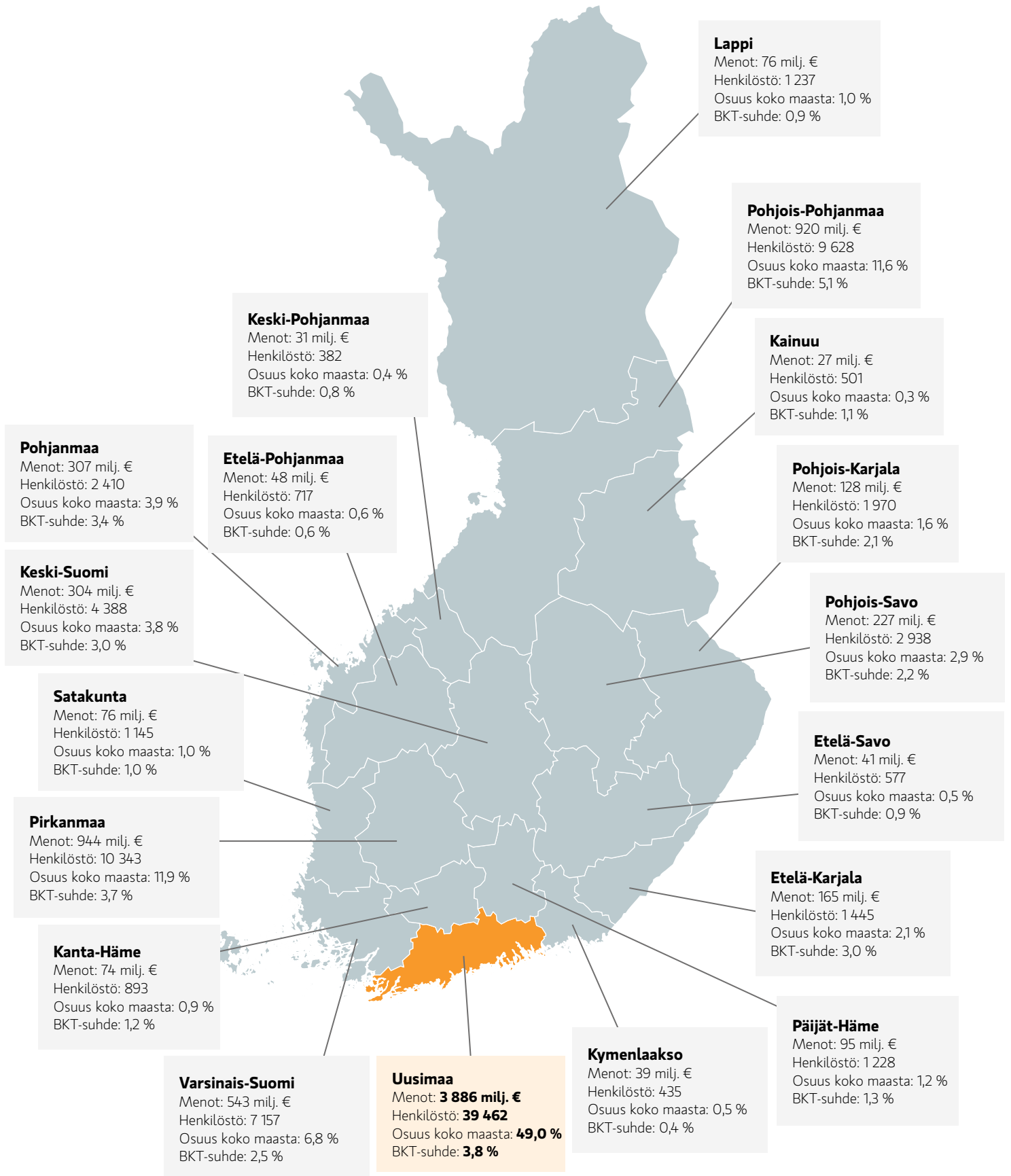
Vuodesta 2011 Uudenmaan t&k-panostukset ovat nousseet 784 miljoonaa euroa. Panostusten nimellisestä kasvusta huolimatta t&k-menot ovat reaalisesti eli inflaatiokorjattuina edelleen samalla tasolla kuin vuonna 2011. Koko Suomessa t&k-investoinnit ovat 11 % matalammat kuin vertailuvuonna 2011.

Uudenmaan toimialoista t&k-panostukset ovat selvästi suurimmat elektroniikkateollisuudessa sekä ohjelmisto- ja konsultointi -toimialalla. Yhteensä näillä toimialoilla t&k-toimintaan investoitiin lähes miljardi euroa vuonna 2020. Yritysten kokoluokkia tarkastellessa suuryritysten osuus kaikista yrityssektorin t&k-menoista oli 64 %.

**Uudenmaan t&k-panostukset
kattavat 49 % kaikista
Suomen t&k-menoista.**

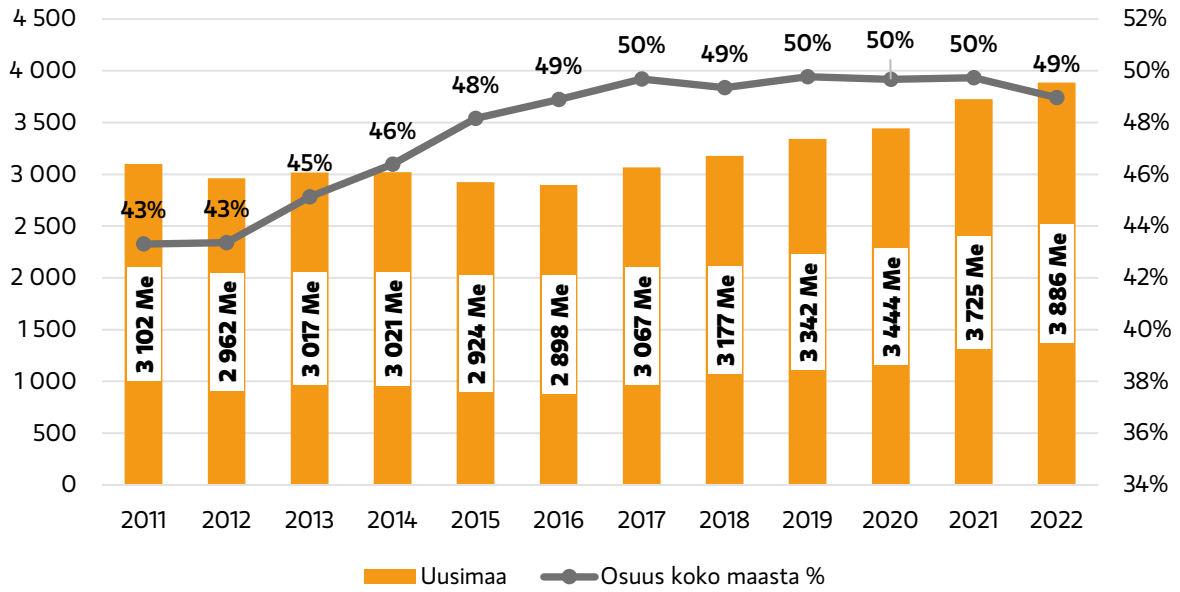
Suomen maakuntien t&k-toiminta vuonna 2022

Uudenmaan t&k/bkt-suhde on vuodelta 2021. Muista maakunnista tieto vuodelta 2020.

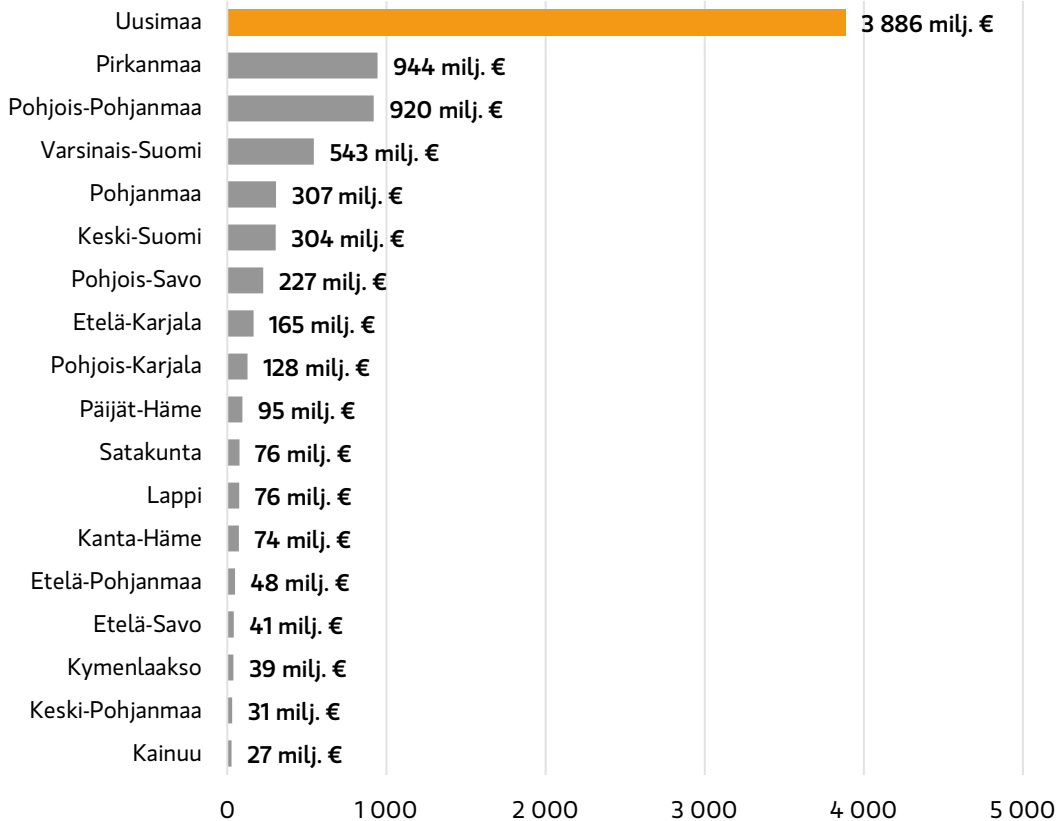
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 1. Uudenmaan t&k-menot ja niiden osuus koko maasta 2011–2022

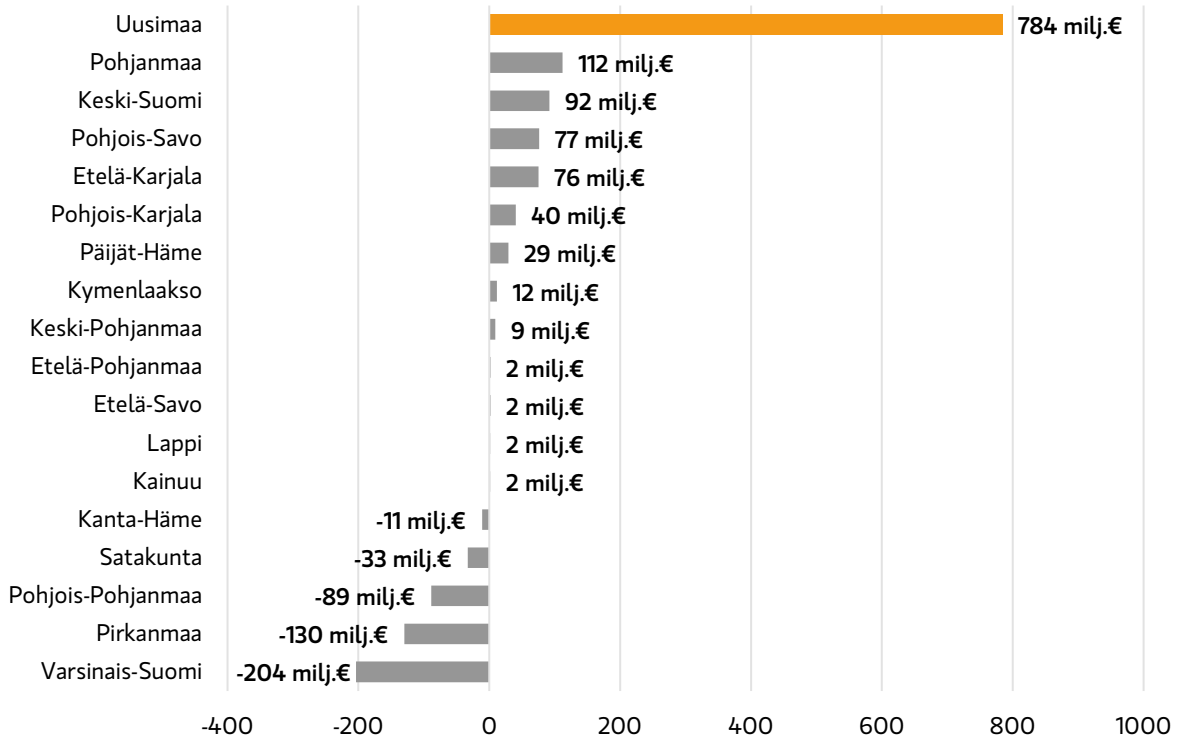
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 2. T&k-menot maakunnittain 2022

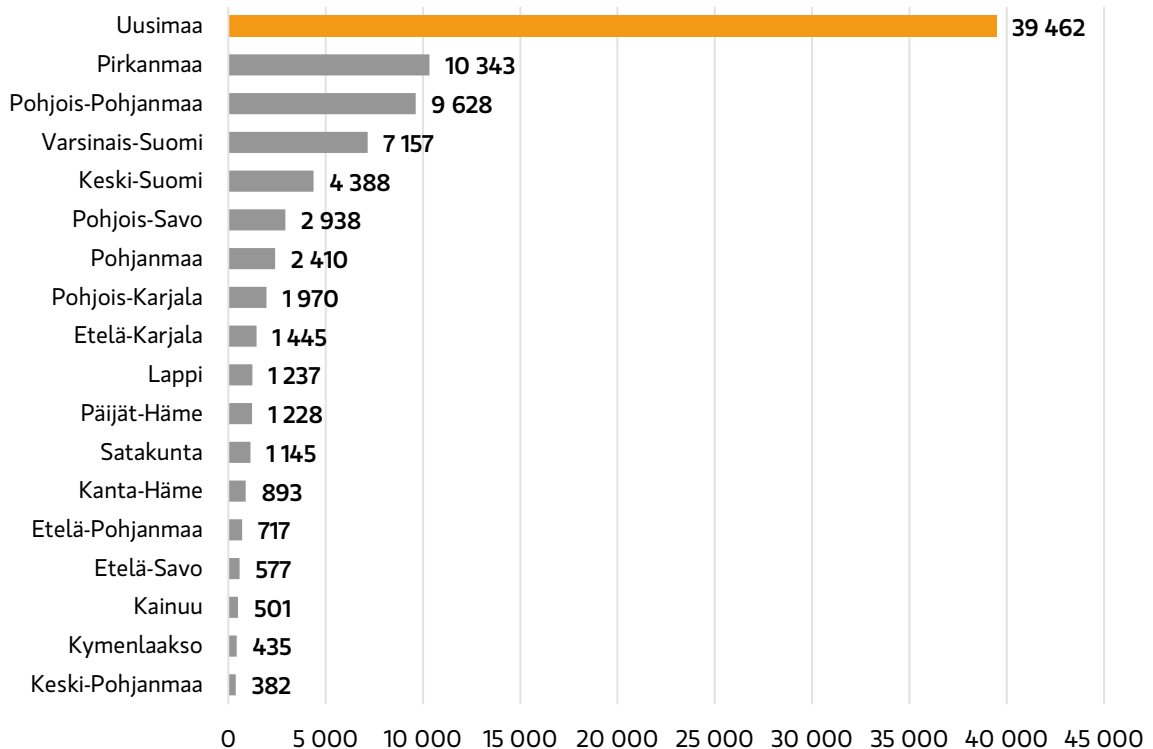
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 3. T&k-menojen muutos maakunnittain 2011–2022

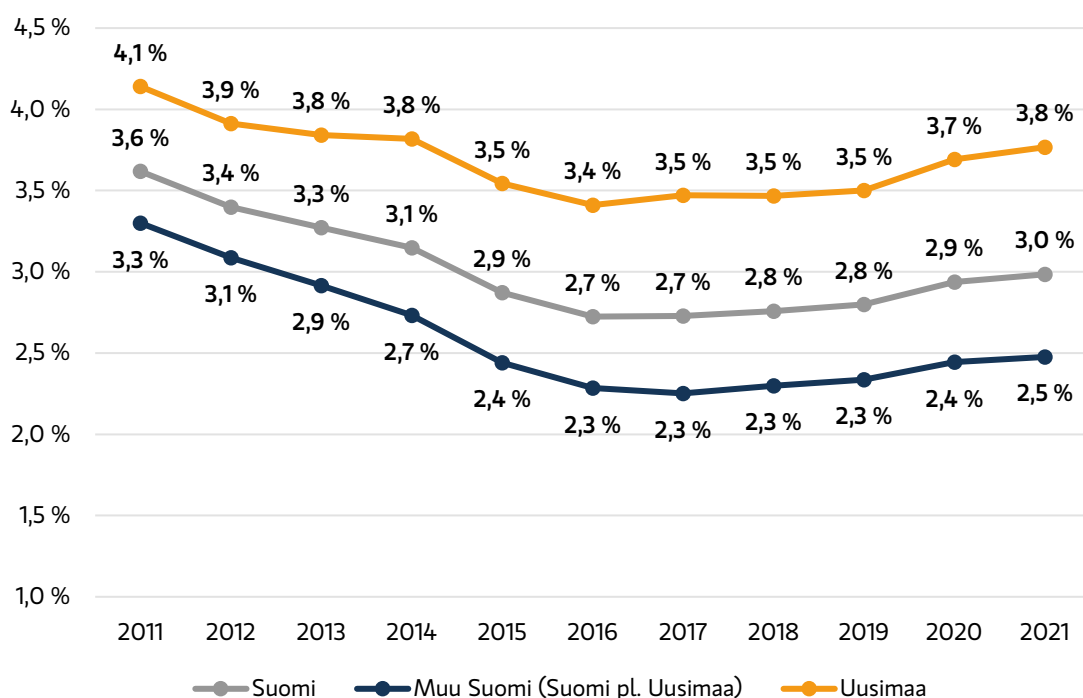
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 4. T&k-henkilöstö maakunnittain 2022

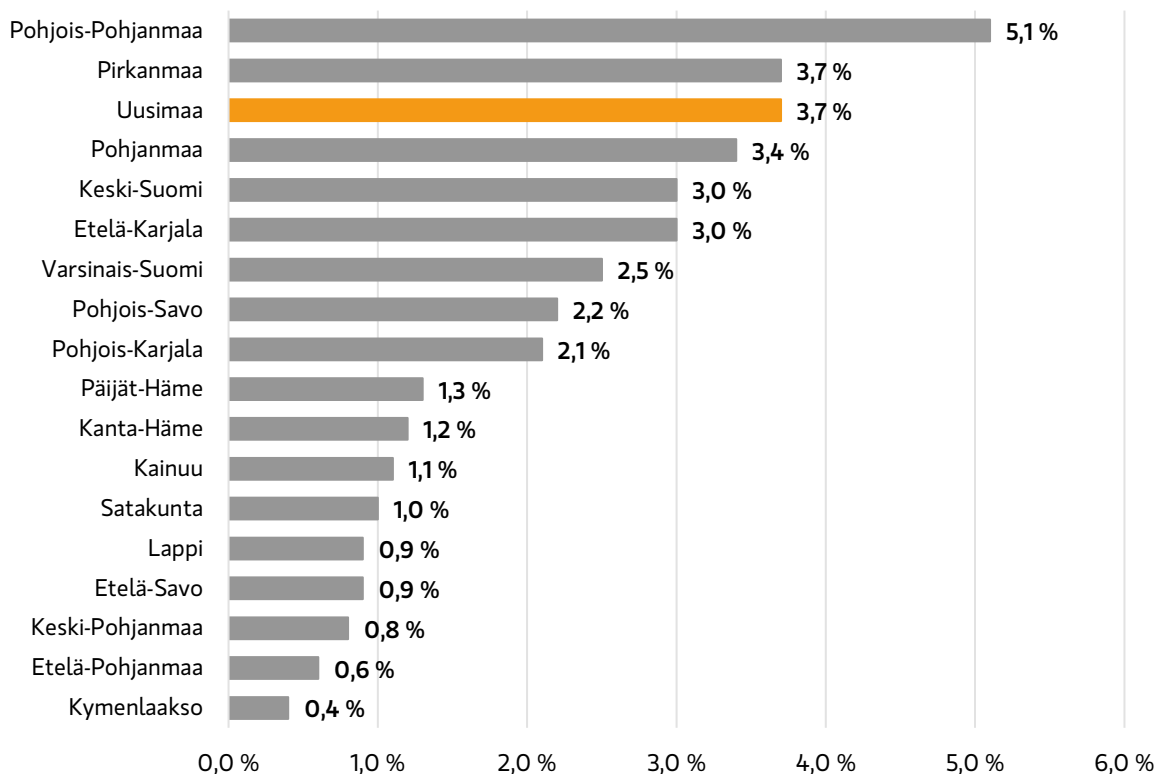
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 5. T&k-intensiteetti (t&k/BKT) 2011–2021

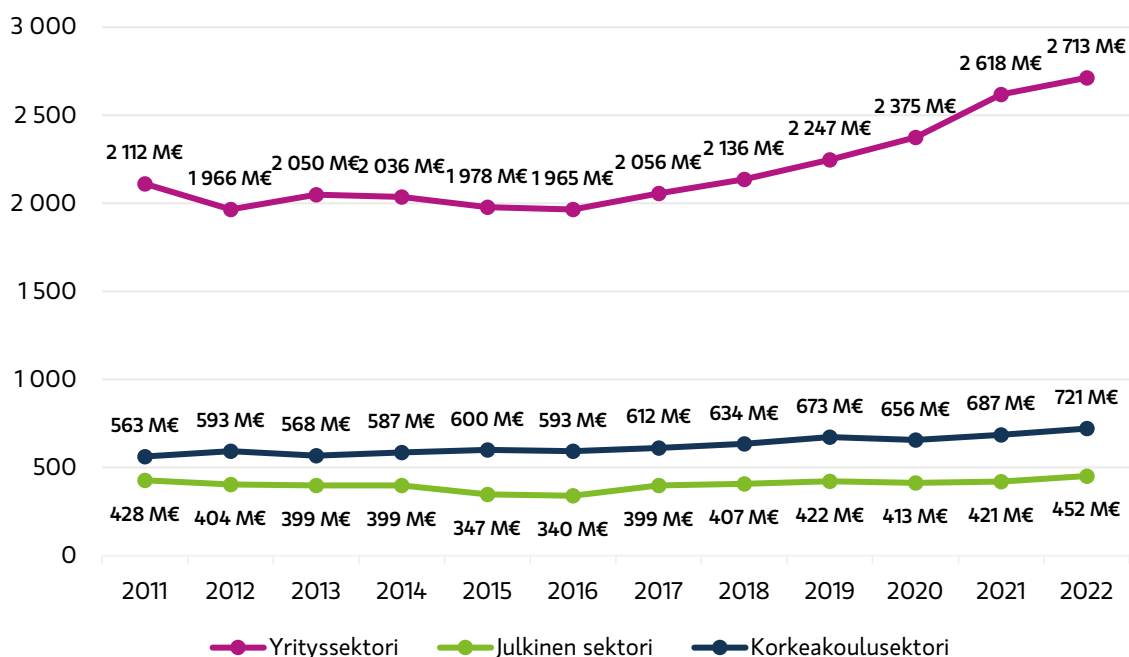
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 6. T&k-intensiteetti (t&k/BKT) maakunnittain 2020

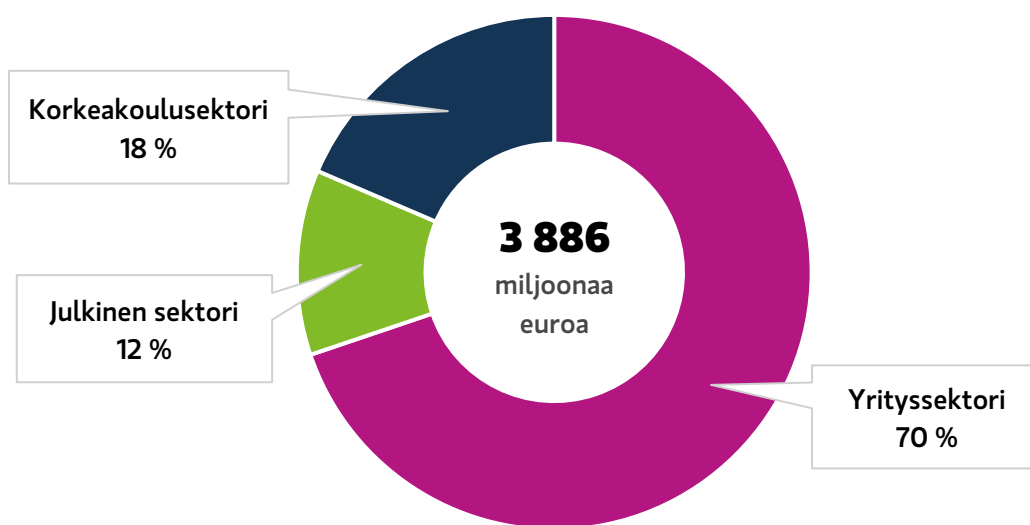
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 7. Uudenmaan t&k-menojen kehitys sektoreittain 2011–2022

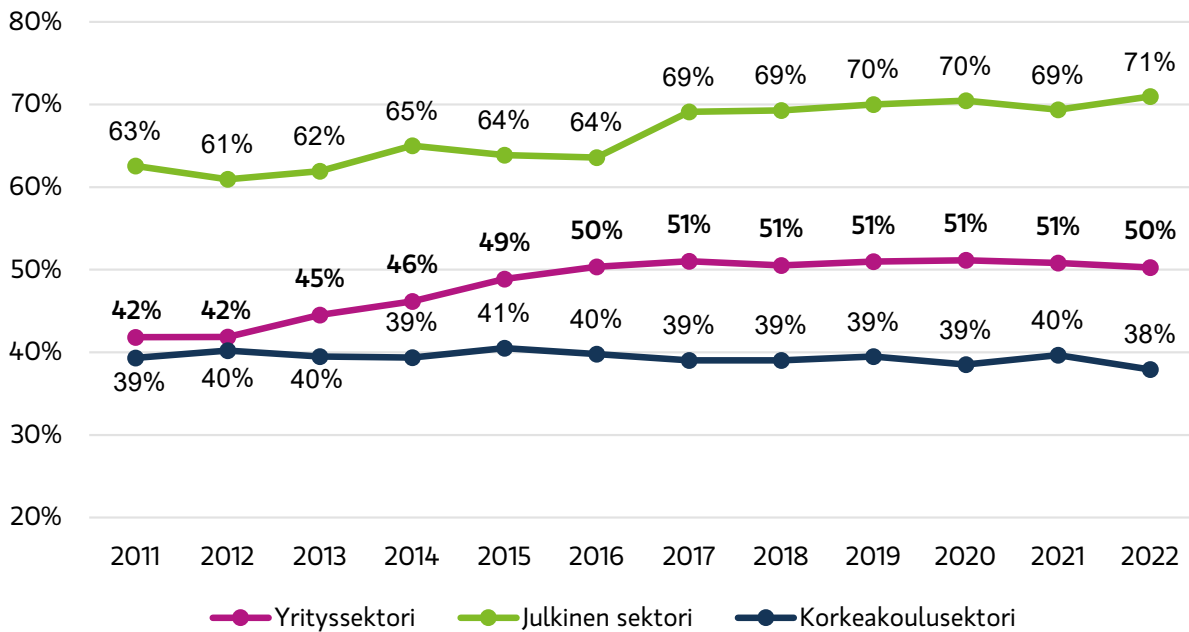
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 8. Uudenmaan t&k-menot (%) sektoreittain 2022

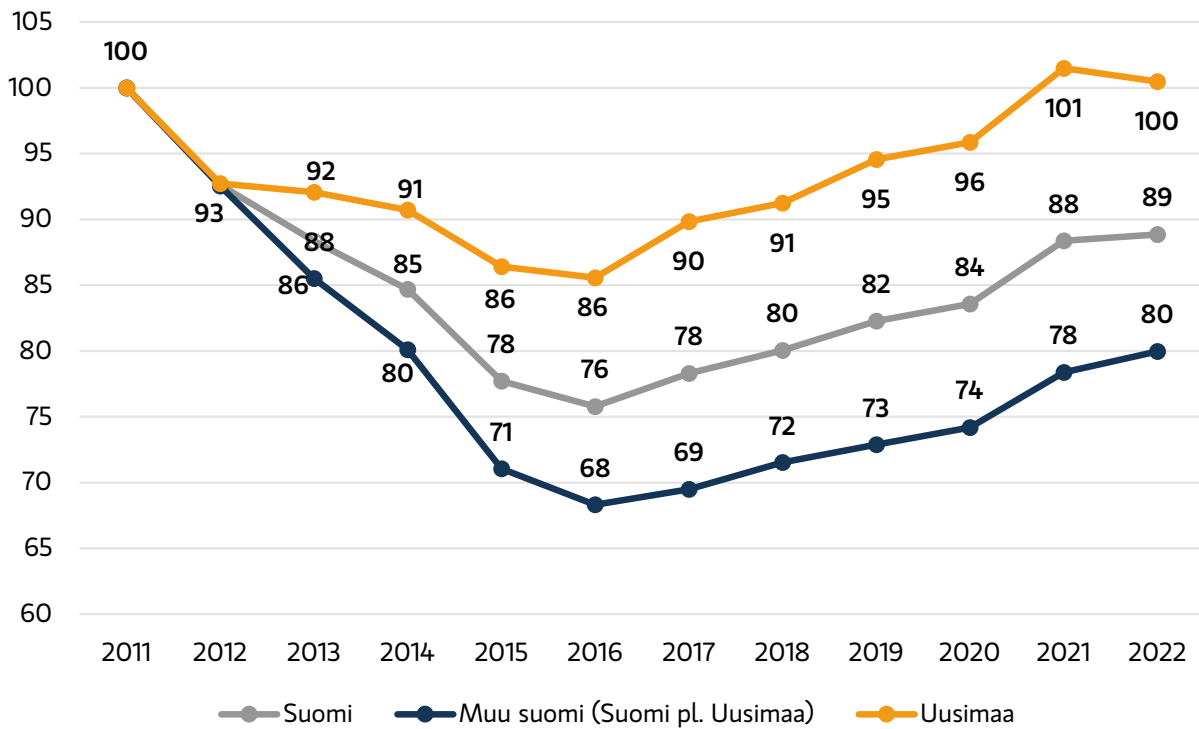
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 9. Uudenmaan t&k-menojen osuus koko maasta sektoreittain 2011–2022

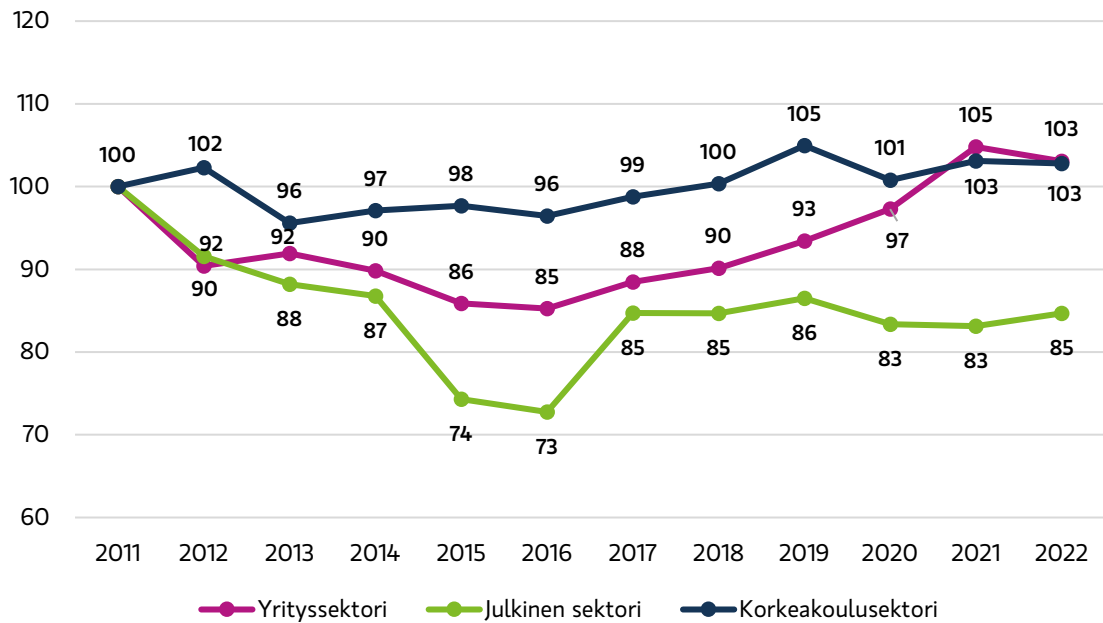
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 10. T&k-menojen reaalin kehitys (indeksi 2011=100, vuoden 2015 hinnoissa)

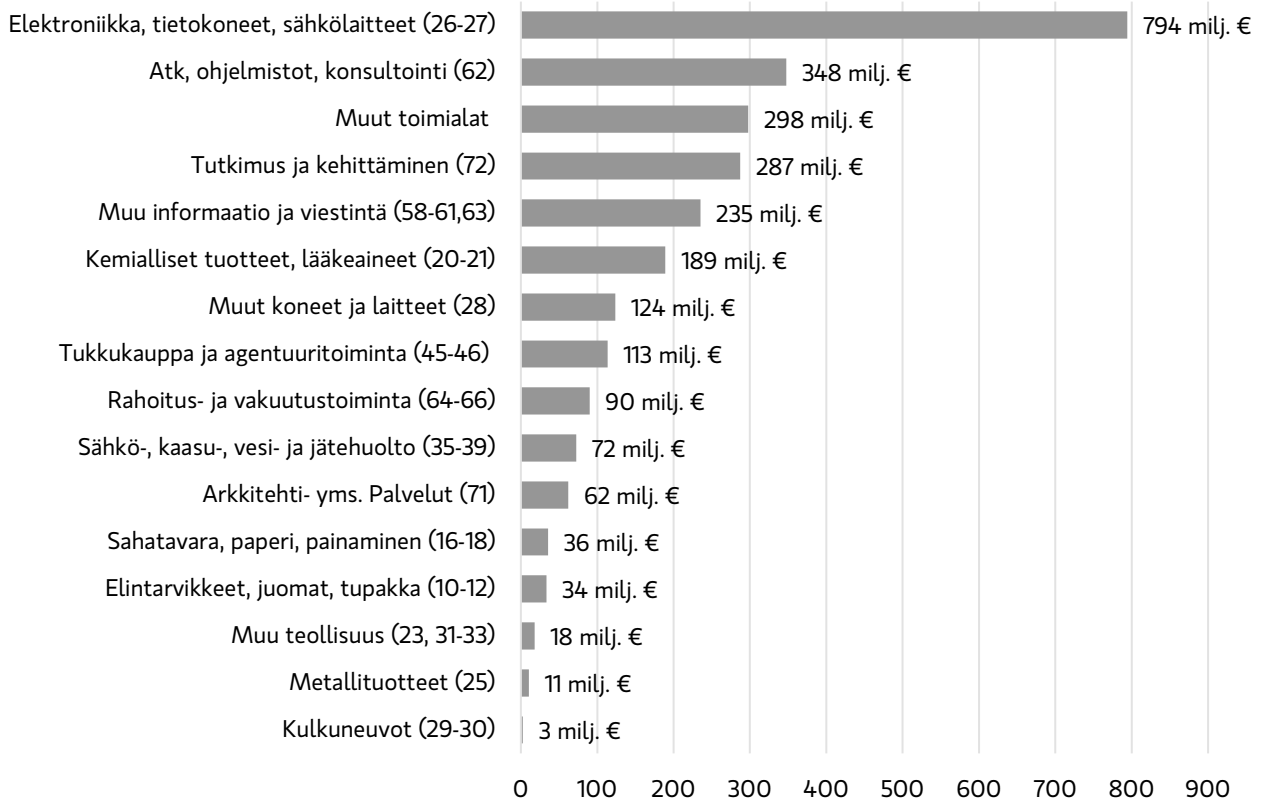
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 11. T&k-menojen reaalinen kehitys sektoreittain (Indeksi 2011=100, vuoden 2015 hinnoissa)

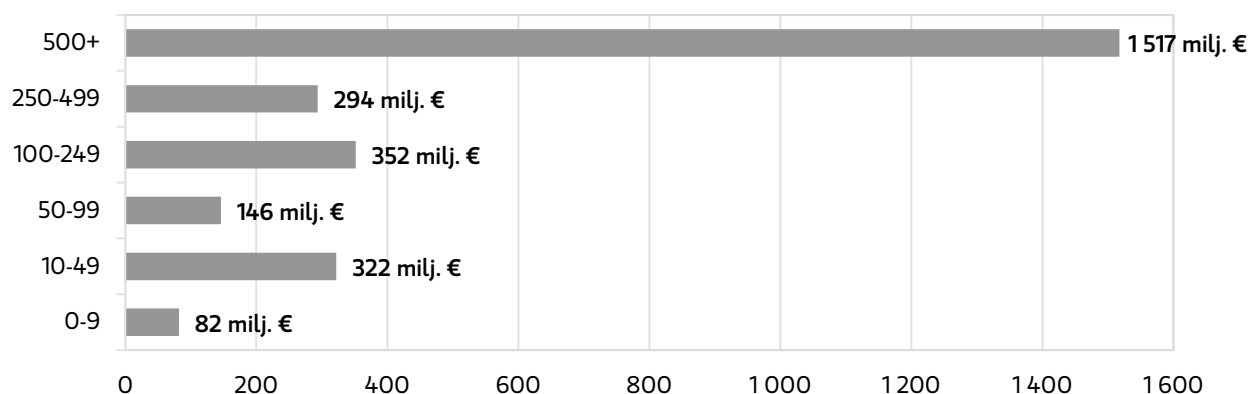
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 12. Uudenmaan t&k-menot toimialoittain 2022

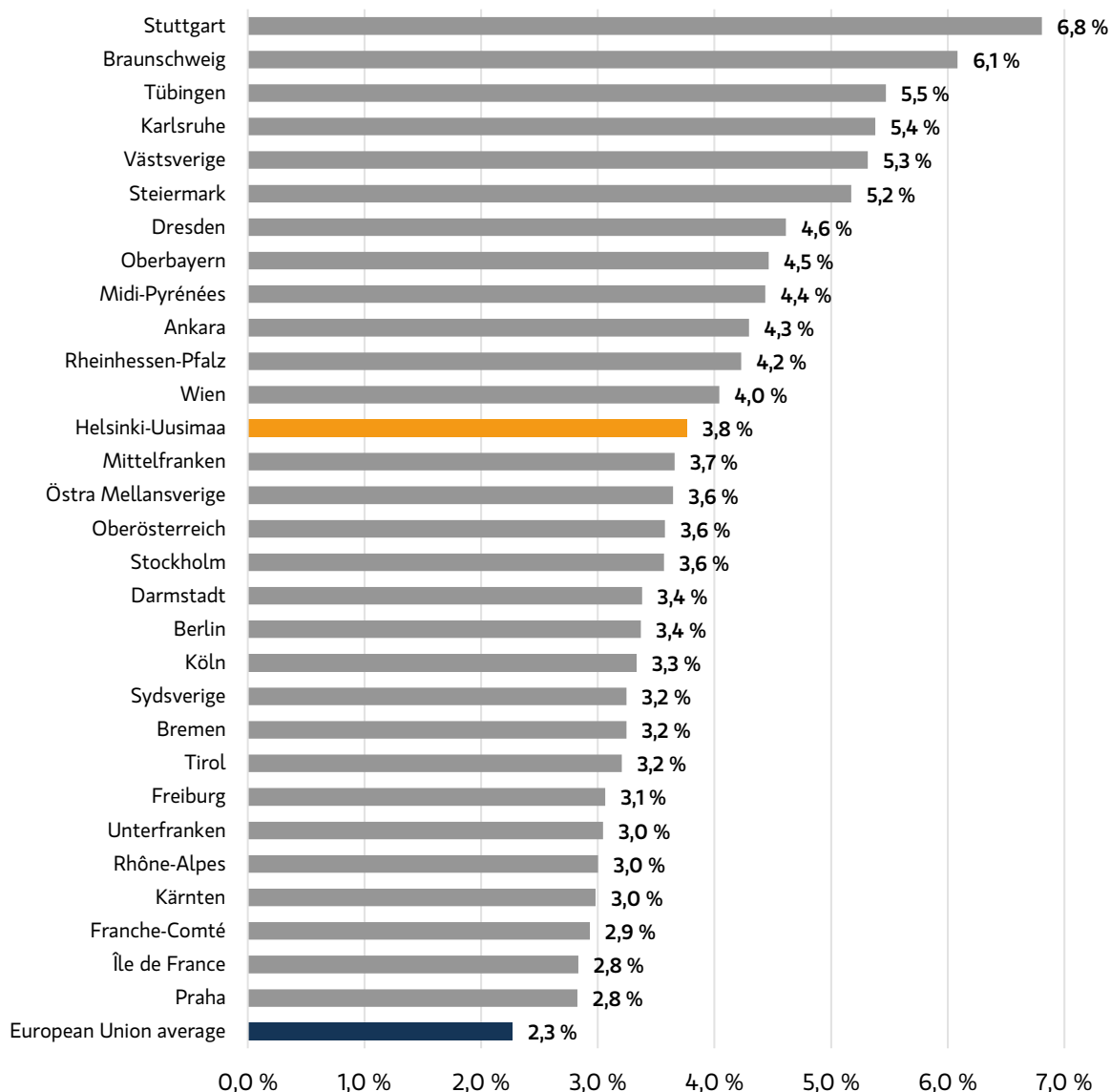
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 13. Uudenmaan t&k-menot yritysten henkilöstön kokoluokittain 2022

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 14. T&k-intensiteetti (t&k/BKT) 2019, EU:n NUTS 2 -alueet, 30 korkeinta osuutta

Lähde: Eurostat

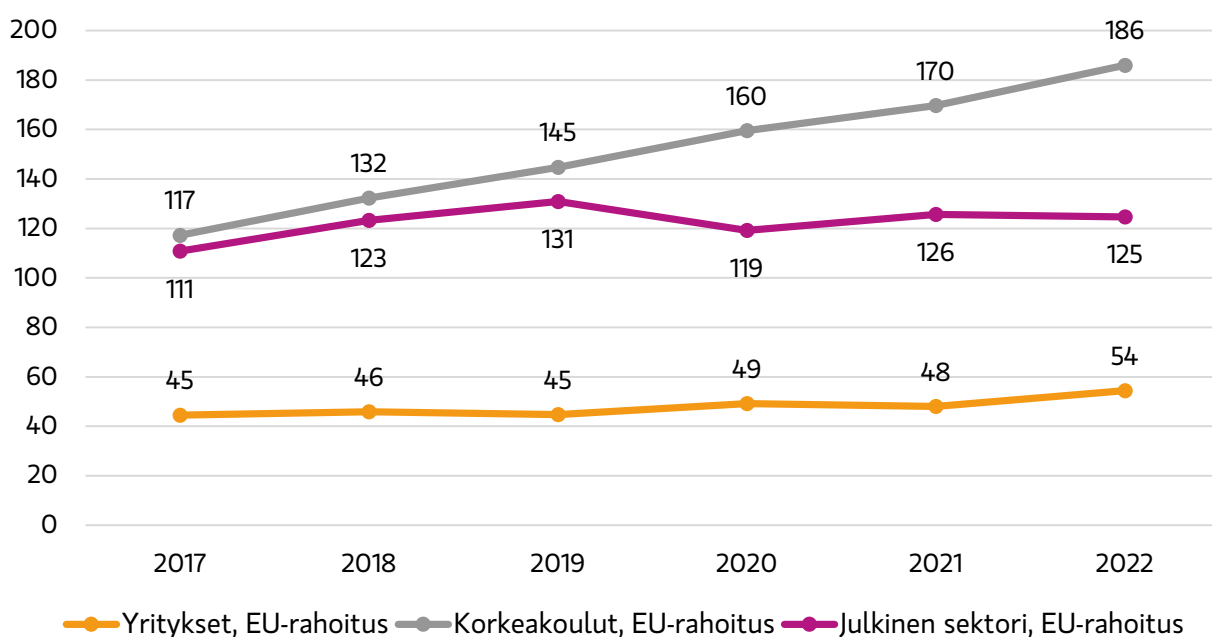
EU-rahoituksen merkitys osana t&k-menoja kasvaa erityisesti korkeakouluissa

Koko maata koskevien t&k-tilastojen perusteella EU-rahoitus on kasvanut maltillisesti viime vuosina osana yritysten ja tutkimuslaitosten t&k-menoja. Vastaavasti korkeakouluissa EU-rahoituksen kasvu menoissa on ollut huomattavasti voimakkaampaa.

EU-rahoituksen osuus yritysten t&k-menoissa on kokonaisuutena pieni (n. 1 %), vaikka euromääräisesti tarkasteltuna volyyymi on kasvanut. EU-rahoituksen osuus korkeakoulujen t&k-menoissa on kasvanut tasaisesti viime vuosina. Vuonna 2022 osuus oli Uudellamaalla 9 %. EU-rahoituksen osuus on kasvanut samalla, kun ulkopuolisen rahoituksen merkitys on lisääntynyt korkeakouluissa. Tutkimuslaitoksissa EU-rahoituksen osuus t&k-menoista oli noin 12 % vuonna 2022 ja osuus on hienoisesti laskenut viime vuosina, vaikka euromääräisesti EU-rahoitus on kasvanut.

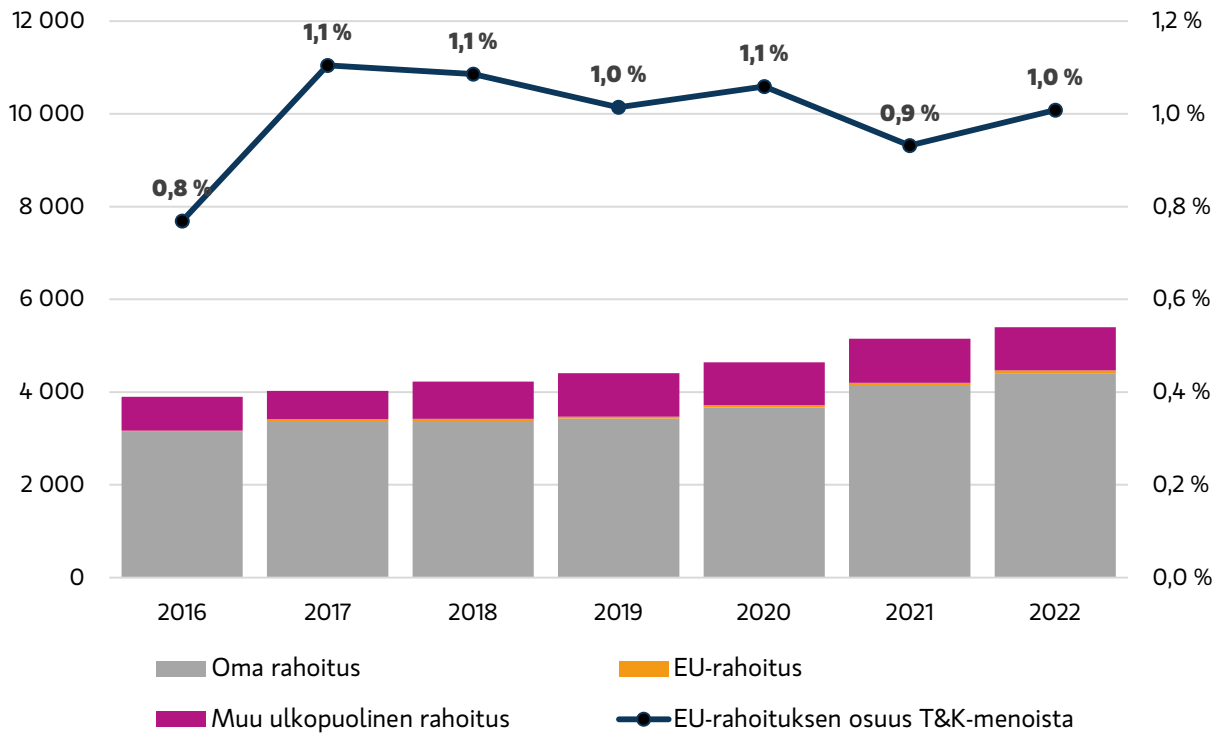
Uudenmaan korkeakouluilla ja VTT:llä on erittäin suuri merkitys kaikkineen EU-rahoituksen saannissa. Uusimaa on menestynyt erityisesti [Horisontti Eurooppa -rahoituksessa kansainvälisesti vertailtuna hyvin](#). Teknologian tutkimuskeskus VTT sekä yliopistot, Helsingin yliopisto ja Aalto-yliopisto vastaavat yhdessä yli puolesta Suomen Horisontti Eurooppa -rahoituksesta.

Kuvio 15. EU-rahoitus t&k-menoista eri sektoreilla koko maassa (milj. €) vuosina 2017–2022

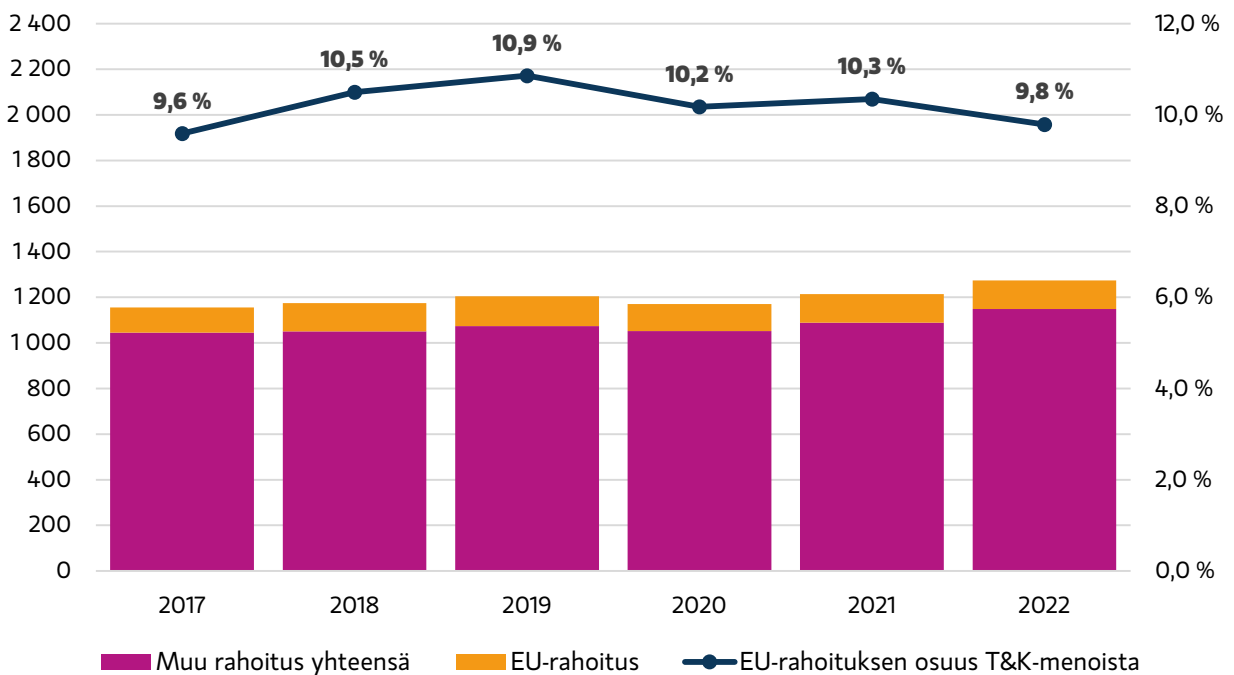
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 16. Yritysten t&k-menot rahoituslähteen mukaan (milj. €) ja EU-rahoituksen osuus (%) vuosina 2016–2022 koko maassa

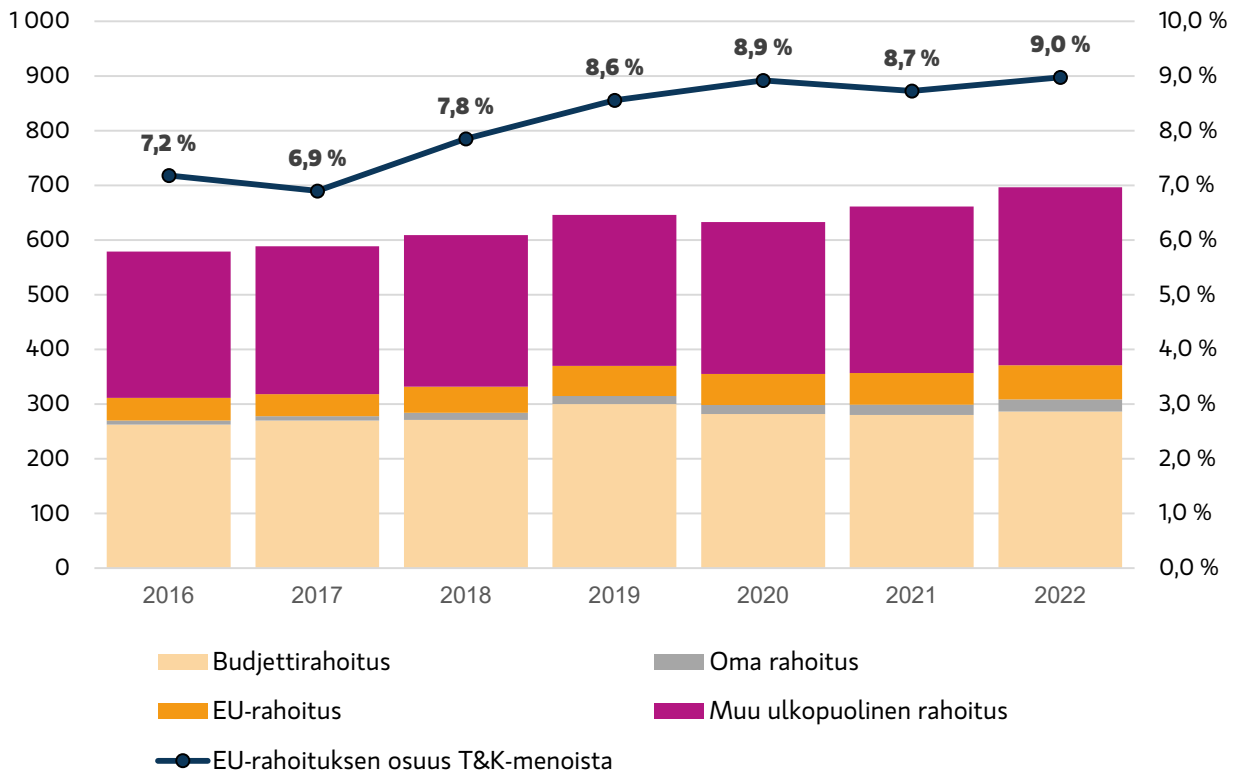
Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 17. Julkisen sektorin t&k-menot rahoituslähteen mukaan (milj. €) ja EU-rahoituksen osuus (%) vuosina 2016–2022 koko maassa

Lähde: Tilastokeskus

Kuvio 18. Uudellamaalla toimivien korkeakoulujen t&k-menot rahoituslähteen mukaan (milj. €) ja EU-rahoituksen osuus (%) vuosina 2016–2022

Lähde: Tilastokeskus

Euroopan unionin tutkimus- ja innovointiohjelma Horisontti Eurooppa

Taulukko 1. Uusimaalaisten toimijoiden osallistuminen Horisontti Eurooppa -ohjelmaan. Kenelle raha tällä hetkellä jakautuu?

	Yliopistot, korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	Pk-yritykset	Suuret yritykset	Välittäjä-organisaatiot, konsultit ja muut julkiset	Muut nostot
Organisaatiot	Sisältäen mm. VTT, HY, Aalto, HUS, Ilmatieteen laitos, GTK, SYKE, LUKE, Haaga-H, Laurea, THL	59 kpl	44 kpl	Forum Virium, Clic Innovation, Spinverse	CSC
Prosenttiosuus Uudenmaan koko EU-rahoituksesta	Kaikki: 68 % VTT, HY & Aalto: 52 %	15 %	8 %	2 %	2 %
Kokonaisvolyyymi/ M€	Kaikki: 272 M€ VTT: 110 M€, HY: 60 M€, Aalto: 38 M€	61 M€	34 M€	9 M€ (Josta Forum Virium 6 M€)	7 M€
Projektit, joissa yksi hakija	HY: ERC 30 M€ Aalto: ERC 9 M€	EIC Accelerator – rahoitus: 31 M€ (13 pk-yritystä)	-	-	-

Lähde: CORDIS, HORIZON EUROPE (2021-2027)